

Ο ΓΥΝΑΙΚΟΚΟΣΜΟΣ

ΤΟ ΟΜΗΡΕΙΟΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

«Ο Νουμάς» 19 Οκτωβρίου 1903

Αγαπητή μου Ἀροδαρνούσα,

Μὴ φοβᾶσθε, δὲ μπαίνω στὸ σαλόνι σας μέσα. Ἔτσι στὸ κατώφλι στέκουμαι μὰ στιγμή, νὰ σᾶς χαιρετήσω, καὶ νὰ σᾶς πῶ κατιί. Νὰ τὸ συζητήσετε ἀνάμεσά σας, καὶ νὰ μᾶς πῆτε τὴ γνώμη σας. Ἐπειδὴ εἶναι σπουδαῖο, πολὺ σπουδαῖο. Πρόκειται γιὰ τὸ Σμύρνην ἀδερφάδες σας. Πρόκειται γιὰ τὸ «Ἀνώτατον Ἑλληνικὸν Παρθεναγωγεῖον ποῦ ὀνομάζεται «Ὀμήρειον». Λοιπὸν, τὸ «Ὀμήρειον» αὐτὸ διοικεῖται ἀπὸ διάφορους Συμβούλους «παρ' οἷς εὐρηγῆται οἱ Κανονισμοί». (Προσέξτε νὰ μὴ σᾶς φύγη αὐτὸ τὸ «εὐρηγῆται», γιὰ τὴν ἰστορίαν τῶν «εὐρηγῆται» καθ' ἡμέραν). Περιστὸν νὰ σᾶς ἀραδιάσω τὰ ὀνόματά τους, μὰ ἕνας τους πρέπει νὰ σᾶς πῶ πῶς ὀνομάζεται Κύριος Δελαγραμμάτικας. Δὲν ἔχει λόγο πῶς εἶναι ἀξιόλογος ἄνθρωπος μὰ τὸνομά του πρέπει νὰ τοὺς ἔχη μαγεμένους ὅλους τους ἐκεῖ μέσα, εἰδμενὴ πῶς ξημέται ἡ Χρυσολωράδικη ἐκείνη ἀγγελία τους τῆς «πέμπτης Ἰουλίου» 1903.

Δεῖτε λοιπὸν ἡ ἀγγελία πῶς ὁ κ. Δελαγραμμάτικας καὶ οἱ συνάδελφοί του «καθῆκον ἐν τῶν ἐνόμισαν νὰ γνωρίσωσι τῶν Δημοσίων οὐ... ἀξιοθῆσονται αἱ ὄριαι τῆς παραδόσεως τῶν γαλλικῶν κατὰ τὴν ἐκφρασθεῖσιν ὑπὸ πολλῶν οἰκογενειῶν ἐπιθυμίαν καὶ τὴν δοθεῖσιν ἀπὸ τοῦ βῆματος τῆς Σχολῆς ὑπόσχεσιν. Ἄλλὰ τοῦτο γενήσεται ἀνευ ζημίας τῶν Ἑλληνικῶν μαθημάτων, δηλαδὴ μαθήματά τινα παραδιδόμενα τὸ πρῶν Ἑλληνιστὶ διδασκῆσονται Γαλλιστὶ εἰς τὸ μέλλον.

Ἄς ἀφήσουμε μὰ στιγμή τὸ Ἀσιατικὸν ὀλεχτικόν, (ἐπειδὴ ἡ βαθιὰ καθαρεύουσα καθήτησε πιά σήμερον νὰ γράφεται μόνον κατὰ τῆς Ἀσίας τὰ μέρη), καὶ ἄς ἔλθουμε στὴν οὐσία. Ἡ οὐσία ἐρωτῶ ποῖα εἶναι εἶναι πῶς μερικὲς κυράδες τῆς Σμύρνης πρέπει νὰ κούσαν ἄλλα κορίτσια ποῦ ἦ βγήκαν ἀπὸ Γαλλικὰ Σχολεῖα ἢ εἶχανε γαλλίδες σὶὰ σπῆτια τους, νὰ μιλοῦνε τὰ γαλλικὰ «φαρσί», καὶ εἶπανε μαθὲς γιὰ τὴν μὴν τὰ μιλοῦν ἔτσι καὶ οἱ κόρες τους. Ἐβαλαν τὸ λοιπὸν τοὺς ἄντρες τους καὶ μίλησαν τῶν κ. Συμβούλων πῶς πρέπει νὰ μαθαίνον καὶ τὰ δικά τους κορίτσια τὰ γαλλικὰ φαρσί. Τί ἄλλο βράζουμε ἀπὸ τὴν περι-

κοπή ποῦ ἀναφέραμε παραπάνω; Βράζουμε πῶς στὴ Σμύρνη, ἂν καὶ γράφον τὴν καθαρεύουσα «Ἐλφασιέ», γιὰ Ἑθνικὲς ὅμως γλώσσες καὶ τέτοια φιλὰ πράματα δὲ φαίνεται νὰ πολυσκοτίζονται. Κυρῆ-χνοννε λοιπὸν οἱ κ. Δελαγραμμάτικας καὶ συντροφία πῶς χωρὶς νὰ ζημιωθοῦν τὰ κορίτσια ἀπὸ ἑλληνικὰ μαθήματα, πάει νὰ πῆ ἀπὸ Συνταχτικὸ τῆς ἀρχαίας, Γραμματικὴ τῆς ἀρχαίας, Ξεσοφῶντα καὶ Πλάτωνα, μερικὰ ἄλλα μαθήματα ἀπὸ τώρα καὶ ὀμπρός, ἄς ποῦμε Γενικὴ ἱστορία, Φυσικὴ ἱστορία καὶ τέτοια, θὰ παραδίνονται γαλλικὰ ἀντὶς ρωμαῖκα. Ἐπίτηδες εἶπα ρωμ αἰ ἰ κ α, ἐπειδὴ στὴν παράδοση ἀπάνω τοῦ ξεφεύγουν πάντα τοῦ ρωμοῦ δασκάλου καὶ μερικὰ ρωμαῖκα καὶ ἄς πᾶν νὰ λέη ὅτι θέλει. Μὰ θὰ ζημιώνεται τὸ κορίτσι πολὺ σπουδαιότερα. Θὰ ζημιώνεται ὄχι ἀπὸ ρωμαῖκα, (αὐτὰ τέλος πάντων τὰ κοῦει καὶ σπῆτι τῆς), μὰ ποῦ θὰ σπηθῆσῃ καὶ νὰ σπυλλογιέται σὲ ξένη γλώσσα. Φανταστῆτε πιά ἐσεῖς ἕφος καὶ γλώσσα ἂν καταπιασθῆ καμμιά μέρα ἐκεῖνο τὸ κορίτσι νὰ μᾶς δηγηθῆ τίποτις, ἢ καὶ νὰ μᾶς γράψῃ ἕνα ἀπλὸ γράμμα! Φανταστῆτε φιλολογικὸ γούστο, ἂν εὐκαιρήσῃ καμμιάν ὥρα νὰ διαλέξῃ καὶ ἕνα βιβλίον γιὰ διάβασμα! Φανταστῆτε περηφάνεια ποῦ θὰ τὴν ἔχη γιὰ τὰ δικά της, καὶ τέλος φανταστῆτε τὴν ἐθνικὴν περηφάνειαν ποῦ θὰ δώσῃ καὶ σὶὰ παιδιὰ της, σὶν ἀγκιστρῶσῃ κανένα γαμπρὸ μὲ τὰ ὠραῖα τῆς γαλλικὰ! Μὰ ἡ κυρὰ μάνα της, ἀπὸ τέτοια μῆτε ταῦτῃς δὲ δρώνει. Ἐκείνη λέει, Ἄς ἔξῃ ἐμένα καλά γαλλικὰ τὸ κορίτσι μου, καὶ αὐτὸ σώνει. Δασκάλισσα δὲ θὰ γίνῃ, μῆτε βιβλία δὲ θὰ βγῆ νὰ μᾶς γράψῃ. Καὶ οἱ Σύμβουλοι πάλι τοῦ «Ὀμήρειου» σοῦ λένε, «Ναί μὲν», τὸνομάσαμε, «Ὀμήρειον», μὰ δὲν εἶπαμε δὲ πῶς θὰ διδάσκουμε τοῦ Ὀμήρου τὴ γλώσσα μονάχα! Συλλογιούμαστε μάλιστα ἀπὸ χρόνον νὰ τὸνομάσουμε «Βαβυλώνειον Παρθεναγωγεῖον».

Ἀκόμα δύο λόγια, ἀγαπητές μου. Ἐπειδὴ ἔχει καὶ μερικὰ ἄλλα ἡ Ἀγγελία τῶν Κων. Δελαγραμμάτικας καὶ συντροφίας. Ὅριστε ἕνα:

«Ὡς καὶ κατὰ τὰ πρῶν ἔτη, γενήσονται δεκτὰ δωρεὰν μαθήτρια. . . προσωρισμέναι νὰ ἐξασκήσωσι τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα, ὅπως ὡς ἐξωτερικαὶ διακούσωσι μαθήματα ἐν τῶν Διδασκαλείῳ».

Τραβᾶτε τώρα, μικροῦλες μου, τὰ μαλλάκια σας, καὶ κλαῖτε. Νὰ κλαῖτε, ναί, καὶ ὄχι νὰ γελάτε! Ποῦ ἀπὸ τέτοια παρδαλὰ «Διδασκαλεία» θὰ βγαίνουν ἐκεῖνες ποῦ θὰ πᾶνε κατόπι σὲ χῶρες καὶ σὲ χωρι-

να διδάσκουν ἄλλα κορίτσια. Κλαίτε ἄλλο τόσο, καὶ πάλι ἄλλο τόσο, γιατί δὲν εἶναι μονάχα τὸ «Ὁμήρειον», δὲν εἶναι μονάχα στὴ Σμύρνη. Ὅλα, ἔλα τους τέτοια εἶναι. Ξενολατρικά, ἀχρωμάτιστα, ἀντεθνικά, δουλικά καὶ ταπεινωτικά καθὼς πάντα

Νὰ με συμπαθᾶτε, μικρὸς μόν, ποῦ θύμωσα. Θύμωσα ἀπὸ ἀγάπη μόν γιὰ τὶς Σμυρνοποῦδες, ὅχι ἀπὸ ἔχθρα πρὸς τοὺς Δελαγραμμάτικους. Αὐτοὺς, γιατί να τοὺς μισοῦμε; Να τοὺς λυποῦμαστε μονάχα αὐτοὺς. Κἄσαιες ἴσως καὶ να γελοῦμε λιγάκι μαζί τους. Τί καλλίτερη διασκέδαση, λόγου χάρη, ἀπὸ τα τελευταῖα λόγια τῆς Ἀγγελίας τοῦ «Ὁμρείου»! Σᾶς τα σεβρίζω καταπῶς εἶναι, σὺν κουλουράκια ὅτι βγήκαν ἀπὸ τὸ φούρο :

«Οἱ διοικοῦντες τὸ Ὁμήρειον, ἔκριναν πάντοτε ἀναξίας καὶ ἐναντιῶν καὶ τῆς περιοχῆς τοῦ Σχολείου τὰς διαφημίσεις καὶ τὴν ἐπιδεικτικαὶν (καμμια ἀρῶσ τ ι α πρέπει να εἶναι αὐτῆ) οὐδεμίαν ἐπιδιώκοντες ὠφέλειαν ἔχουσι ὑπὲρ ἐναντιῶν ἐπαρκεῖς τίλους. . . . τοὺς παραχθέντας ἀγλαοὺς καρπούς,

Σᾶς ἀποχαιρῶ τώρα, καὶ σᾶς ἀφίνω να συλλογιστῆτε καὶ να μᾶς πῆτε τὴ γνώμη σας. Ἐγὼ πηγαινῶ να βρῶ αὐτοὺς τοὺς ἀγλαοὺς καρπούς.

Δικὸς σας
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ

ΓΕΩΓΙΟΥ ΚΑΙ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ

Ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν μηχανήματα βιβλιοδετείου. Οἱ βουλόμενοι νὰ μετᾶσχῶσι τῆς δημοπρασίας δύνανται καθ' ἑκάστην νὰ ἴδωσι ταῦτα ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Ὁρφανοτροφείου.

Αἱ ἐνσφραγίσται προσφοραὶ ἀνσιγῆσονται ἐνώπιον τοῦ Ἐφόρου, Διευθυντοῦ καὶ Οἰκονόμου τοῦ Ὁρφανοτροφείου τῇ προσεχεῖ Κυριακῇ 19 τρέχοντος μηνὸς ὧρα 11 π. μ.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 12 Ὀκτωβρίου 1903.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου τοῦ Ὁρφανοτροφείου)